

FİİLİMSİ

Eylem anlamını korumakla birlikte cümlede ad, sıfat, bağlaç ya da zarf görevini üstlenmiş sözcüklerdir.

Fiilimsiler, fiilden türeten sözcüklerdir.

“Sevilmeyi, kucaklaşarak, bakıp” gibi.

Fiilimsiler anlamları ve görevleri bakımından üçe ayrılırlar:

1. İsim-fiiller
2. Sıfat-fiiller
3. Bağ-fiiller

Fiilimsiler, birleşik cümlede yan cümlecik olurlar.

Birleşik cümle, en az iki yargının birleşip yeni bir yargı oluşturduğu cümledir.

1. İsim-Fiil

“-mak, -mek; -ma, -me; -ış, -iş, -uş, -üş” eklerini alarak cümlede yan cümlecik olan sözcüklerdir.

Örnek: Çalışmak insanı yormaz.

isim-fiil

Aramayı hiç düşünmedin mi?

isim-fiil

Bebeği tutuşu beni korkuttu.

isim-fiil

İsim-fiiller, adın aldığı ekleri alabilirler.

İyelik eki, tamlayan, tamlanan eki, durum ekleri gibi.

2. Sıfat-Fiil

“-an -en; -acak, -ecek; -mış, -miş, -muş, -müş; -r, -ar, -er; -dık, -dik, -duk, -dük, -maz, -mez” eklerini alarak cümlede yan cümlecik olurlar.

Sıfat-fiiller ismi niteledikleri için sıfattır.

Cümlede özne, nesne, tümleç oldukları için de fiildir.

Örnek: Ağlayan bebeği, kimse susturamadı.

sıfat-fiil

Gelecek güzel günlerde buluşmak dileğiyle!

sıfat-fiil

Yırtılmış kâğıtları cebine tıktırdı.

sıfat-fiil

Koşar adımlarla yanımıza geldi.

sıfat-fiil

Kalabalıkta tanıdık birkaç yüz aradı.

sıfat-fiil

Çıkmaz sokağa girdiğimizi anlamıştık.

sıfat - fiil

3. Bağ-Fiil

“-ıp, -ip; -arak, -erek; -ınca, -ince; -dikça, -dikçe; -madan, -meden; -alı, -eli; -ken” eklerini alarak bir yan cümlecği ana cümleye ya da iki cümleyi birbirine bağlarlar.

Bağ-fiil, iki cümleyi birbirine bağladığında bağlaç görevindedir.

Yan cümlecği ana cümleye bağladığında zarf görevindedir.

Örnek: Ödevini verip yerine geçti.

bağ-fiil

Düşünerek konuşmalısın.

bağ-fiil

“-ip” eki genellikle ve bağlacının yerine kullanılır.

Örnek: Büyüyünce yazar olacağım.

bağ-fiil

O, anlattıkça olayı hatırlıyordum.

bağ-fiil

Yemeklerinizi bitirmeden gidemezsiniz.

bağ-fiil

Havalar soğuyalı dışarı çıkmıyor.

bağ-fiil

Çocukken bisiklete binmeyi çok severdim.

bağ-fiil

Bağ-fiiller cümlede çeşitli anlam ilişkileri kurar.

Neden - sonuç, durum - sonuç, öncelik - sonralık gibi.

Örnek: Çalışmasını tamamlayıp öğretmenine verdi.

Bu cümlede bağ-fiil, cümlede öncelik - sonralık ilişkisi kurmuştur: Önce çalışmasını tamamladı, sonra öğretmenine verdi.

Örnek: Bütün akşamı kitap okuyarak geçirdi.

Bu cümlede bağ-fiil, eylemin nasıl olduğunu anlatmaktadır.

Örnek: Seni karşımda görünce çok şaşırdım.

Bu cümlede bağ-fiil, neden - sonuç ilişkisi kurmuştur.

Örnek: İşi bitirmeden gidemezsiniz.

Bu cümlede bağ-fiil, koşul - sonuç ilişkisi kurmuştur. "Gidebilmesi işin bitmesine bağlıdır."

Örnek: Onunla karşılaşmayalı çok değişmiş.

Bu cümlede bağ-fiil, başlama zamanı - sonuç ilişkisi kurmuştur.

Fiillere getirilen olumsuzluk eki fiilimsilere de getirilebilir.

Örnek: Başa gelmedik iş yoktur.

olumsuzluk eki

Çalışmadıkça kazanamazsın.

olumsuzluk eki

Fiilimsiler ad soylu sözcükler gibi yardımcı eylem olarak cümlelerin yüklemi olabilirler.

Örnek: Sınavı kazananlar düzenli çalışanlardı.

Yüklem

Fiilimsiler, kip ve kişi eki alamazlar, iyelik eki alırlar.

Örnek: Gelişiniz bizi sevindirdi.

iyelik eki

Fiilimsiler ile Fiil ve İsim Soylu Sözcükler Arasındaki Farklar

Fiilimsiler bir yandan fiil özelliği gösterirken bir yandan da cümlede ad, sıfat, bağlaç ya da zarf görevini üstlenirler.

Bir sözcüğün fiilimsi olup olmadığını anlamak için sözcüğün cümledeki kullanımına bakmak gerekir.

Örnek: İki ekmek aldı.

ad

Bahçeye çiçek ekmek gerekir.

fiilimsi

Oraya giyecek bir elbisem yok.

fiilimsi

İstediğim giyecek buydu.

ad

Akşam bu kazağı giyecek.

fiil

1.

Aşağıdaki cümlelerde fiilimsi olup olmadığını yanlarına yazdım.

Hava gittikçe kararıyor.	vardır.
Satıcı yanımıza geldi.	yoktur.
Düşüncelerini benimle paylaştı.	vardır.
Özlemi gözlerinden belliydi.	yoktur.

Ali, kaçınıcı satırda yanlışlık yapmıştır?

- A) 1. B) 2.
C) 3. D) 4.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, cümleye koşul anlamı katmıştır?

- A) Odanı toplamadan mutfağa gelme.
B) Arabayı yola bakmadan sürüyordu.
C) Çok okumaktan gözleri kızarmıştı.
D) Unutmadan, sen de sunuya hazırlanacaksın.

3. Aşağıdakilerden hangisinde “-ma (-me)” ekinin eklendiği sözcük fiilimsidir?

- A) Biber dolmasını afiyetle yedik.
B) Yerleri silmeyi unutma.
C) Kusuruma bakma, yanlış davrandım.
D) Gitme bir daha o parka.

4.

çalışıp

dinlemek

gölüş

bildik

gölerek

düşünmeye

Mustafa, aynı grupta olan fiilimsileri aynı renge boyamıştır. Mustafa hangi sözcüğün rengini yanlış boyamıştır?

- A) bildik B) dinlemek
C) gülerek D) düşünmeye

5. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde altı çizili sözcük isim-fiil değildir?

- A) Gülme komşuna gelir başına.
B) Yoksulluk ayıp değil çalışmamak ayıptır.
C) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
D) Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) Okuyacak kitabım kalmadı.
B) Bize ekşimiş ayran içirdi.
C) Onlar ayrılmaz bir ikili oldu.
D) Hiç yakacak kalmamış.

7. Gülen gözlerle gözlerimin içine bakıp “Seni seviyorum, bunu sakın unutma.” dedi.

Bu cümlede aşağıdaki sözcüklerden hangisi bağ-fiildir?

- A) gülen B) bakıp
C) seviyorum D) unutma

8.

bağ-fiil

isim-fiil

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yanlış torbadadır?

- A) konuşarak B) atlarken
C) koşan D) düşmüş

9. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bağ-fiil değildir?**

- A) Eşyalarını toparlayıp gitti.
B) Olayı duydum duyulı kendimde değiştim.
C) Yapılacak işlerin hepsi duruyor.
D) Çıkarken kapıyı kapa.

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde fiilimsi yoktur?**

- A) Büyümek kaçınılmaz bir sondu
B) Ve ne zaman büyümeye başlasak
C) Elimizden bir oyuncak alındı
D) Ne zaman büyüyen bir çocuk görsem

11. **Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?**

- A) Onu aramak istiyor ama çekiniyordu.
B) Sınavı düşünmek bile beni tedirgin ediyor.
C) Yazısını değerlendirmem için bana getirmiş.
D) Görünen köy kılavuz istemez.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağ-fiil ve fiil aynı anda gerçekleşmiştir?**

- A) Dün müzik dinleyip dans ettiler.
B) Çalışmasını bitirmeden bir yere gitmez.
C) Yemek yedikten sonra dışarı çıktı.
D) Annesi gelince yaşadıklarını anlatırsın.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi kullanılmıştır?**

- A) Çalışmasına beni görünce ara verdi.
B) Yüzüme bakmadı, benimle konuşmadı.
C) Israr edince her şeyi itiraf etti.
D) Yapma dedikçe daha çok yapıyor.

14. **Aşağıdaki altı çizili bağ-fiillerden hangisi farklı bir soruya yanıt vermektedir?**

- A) Utanmadan buraya gelmiş.
B) Herkes sınıftan koşarak çıktı.
C) Buluşur buluşmaz konuşmaya başladı.
D) Gözümün içine baka baka yalan söyledi.

15.

Ne zaman geleceksin?

Çocuk

Anne

Bu konuşmada anne, aşağıdaki yanıtlardan hangisini verirse cümlesinde bağ-fiil kullanmamış olur?

- A) İşim bitince gelirim.
- B) Toplantı biter bitmez gelirim.
- C) Sen uyumadan gelirim.
- D) İki saat sonra gelirim.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi cümleye koşul anlamı katmıştır?

- A) Uykusuzluğa dayanamayıp uyuyup kalmış.
- B) Ödevini oturarak yaptığını görmedim.
- C) Öğretmenine danışmadan bu işi yapma.
- D) Geldiğinden beri durmadan konuşuyor.

17. "Buluş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiildir?

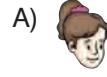
- A) Gideceği yolu kolayca buluşu, ona zaman kazandırdı.
- B) Yeni buluşunu, sanki çok önemliymiş gibi sundu.
- C) Bu buluşu, herkes tarafından çok beğenildi.
- D) Buluş sözcüğü "bulmak" sözcüğünden türemiştir.

18. "Merdivenlerden inen öğretmen, geçen sene bizim matematik dersimize geliyordu."

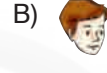
Bu cümlede kaçınıcı sözcük sıfat-fiildir?

- A) 2.
- B) 3.
- C) 4.
- D) 5.

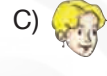
19. Aşağıdaki çocuklardan hangisi konuşmasında fiilimsi kullanmamıştır?

Başarılı olmayı istiyorum.

Bunları duymak beni üzdü.

Yemek güzel yapılmıştı.

Konuşmamı bitirince oturdum.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "vermek" sözcüğü isim-fiil olarak kullanılmıştır?

- A) Hediyesini verince çok sevindi.
- B) Bunları veren çocuğu pek tanımıyorum.
- C) Parayı verip kitabını aldı.
- D) Bunu vermek, benim için kolay değil.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil, bağ-fiil, sıfat-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) Çalışıp iyi notlar aldıkça kendine güveni de artıyordu.
- B) Büyüdükçe, geçen her anın değerini daha çok anlamaya başlıyorum.
- C) Dinlemeyi bilmeyenin konuşmayı bilmesini beklemek yanlıştır.
- D) Gün geçtikçe hastanın gözleri ışımaya, gülmeye başladı.

22.

Bitmez tükenmez dertleri var.	<i>sıfat-fiil</i>
Onun sıkıntısı bitmez biliyorum.	<i>sıfat-fiil</i>
İşlerini bitirmiş , bize gelmiş.	<i>sıfat-fiil</i>
Anlatacakları bitmeden gitti.	<i>sıfat-fiil</i>

Özlem, **koyu yazılmış sözcüklerin sıfat-fiil olduğunu yazmıştır. Özlem kaçınıcı satırdaki sözcük için doğruyu yazmıştır?**

- A) 1. B) 2.
C) 3. D) 4.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağ-fiil **yoktur?**

- A) Gelirken ekmek de al.
B) Yağmur durmuşken gidelim.
C) Yalnızken kapını kilitlemelisin.
D) Onlar otururken işlerini bitir.

24. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Zorla güzellik olmaz.
B) Veren eli herkes öper.
C) Yel esmeyince çalı kıpırdamaz.
D) Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.

25. Bu yörenin çalışkan insanları, saatlerce
I

süren işlerini bitirince fabrikayı kapatıp

II III IV
evlerine gittiler.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II
C) III D) IV

1.

Aşağıdaki cümlelerde fiilimsi olup olmadığını yanlarına yazdım.

Hava gittikçe kararıyor.	vardır.
Satıcı yanımıza geldi.	yoktur.
Düşüncelerini benimle paylaştı.	vardır.
Özlemi gözlerinden belliydi.	yoktur.

Ali, kaçınıcı satırda yanlışlık yapmıştır?

- A) 1. B) 2.
C) 3. D) 4.

Çözüm: “Gittikçe” bağ-fiildir. Verilen cümleler içinde sadece “gittikçe” fiilimsidir. “Düşüncelerini benimle paylaştı.” cümlesinde fiilimsi yoktur. Doğru yanıt **C**’dir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi, cümleye koşul anlamı katmıştır?

- A) Odanı toplamadan mutfağa gelme.
B) Arabayı yola bakmadan sürüyordu.
C) Çok okumaktan gözleri kızarmıştı.
D) Unutmadan, sen de sunuya hazırlanacaksın.

Çözüm: “Odanı toplamadan mutfağa gelme.” cümlesinde “toplamadan” sözcüğü bağ-fiildir ve cümleye koşul anlamı katmıştır. Doğru yanıt **A**’dır.

3. Aşağıdakilerden hangisinde “-ma (-me)” ekinin eklendiği sözcük fiilimsidir?

- A) Biber dolmasını afiyetle yedik.
B) Yerleri silmeyi unutma.
C) Kusuruma bakma, yanlış davrandım.
D) Gitme bir daha o parka.

Çözüm: “Dolma” sözcüğü isimdir. “bakma, gitme” sözcükleri olumsuz fiillerdir. “Yerleri silmeyi unutma.” cümlesinde “silme” sözcüğü isim-fiildir. Doğru yanıt **B**’dir.

4.

çalışıp

dinlemek

gülüş

bildik

gülerek

düşünmeye

Mustafa, aynı grupta olan fiilimsileri aynı renge boyamıştır. Mustafa hangi sözcüğün rengini yanlış boyamıştır?

- A) bildik B) dinlemek
C) gülerek D) düşünmeye

Çözüm: çalışıp, gülerek → bağ-fiil
dinlemek, gülüş, düşünmeye → isim-fiil
bildik → sıfat-fiil
Yanlış renge boyanmış olan sözcük “düşünmeye” sözcüğüdür. Doğru yanıt **D**’dir.

5. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde altı çizili sözcük isim-fiil değildir?

- A) Gülme komşuna gelir başına.
B) Yoksulluk ayıp değil çalışmamak ayıptır.
C) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
D) Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.

Çözüm: “Gülme komşuna, gelir başına.” cümlesinde “gülme” sözcüğü “gülmek” fiilinin olumsuz biçimidir. Doğru yanıt **A**’dır.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) Okuyacak kitabım kalmadı.
B) Bize ekşimiş ayran içirdi.
C) Onlar ayrılmaz bir ikili oldu.
D) Hiç yakacak kalmamış.

Çözüm: “Okuyacak kitap, ekşimiş ayran, ayrılmaz bir ikili” söz gruplarında altı çizili sözcükler sıfat-fiildir. “Yakacak” sözcüğü fiilimsi değil, isimdir. Doğru yanıt **D**’dir.

7. Gülen gözlerle gözlerimin içine bakıp
“Seni seviyorum, bunu sakın unutma” dedi.

Bu cümlede aşağıdaki sözcüklerden hangisi bağ-fiildir?

- A) gülen B) bakıp
C) seviyorum D) unutma

Çözüm: “Bakıp” sözcüğü bağ-fiildir. Doğru yanıt **B**’dir.

8.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yanlış torbadadır?

- A) konuşarak B) atlarken
C) D) düşmüş

Çözüm: “Kararmadan, konuşarak, duyunca, atlarken” sözcükleri bağ-fiildir. “Atlarken” sözcüğü yanlış yerdedir. Doğru yanıt **B**’dir.

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bağ-fiil **değildir**?

- A) Eşyalarını toparlayıp gitti.
B) Olayı duydum duyalı kendimde değilim.
C) Yapılacak işlerin hepsi duruyor.
D) Çıkarken kapıyı kapa.

Çözüm: “Toparlayıp, duydum duyalı, çıkarken” sözcükleri bağ-fiildir. “Yapılacak” sözcüğü sıfat-fiildir. Doğru yanıt **C**’dir.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde fiilimsi **yoktur**?

- A) Büyümek kaçınılmaz bir sondu
B) Ve ne zaman büyümeye başlasak
C) Elimizden bir oyuncak alındı
D) Ne zaman büyüyen bir çocuk görsem

Çözüm: “Büyümek, büyümeye” sözcükleri isim-fiildir, “büyüyen” sözcüğü sıfat-fiildir. “Elimizden bir oyuncak alındı.” cümlesinde fiilimsi yoktur. Doğru yanıt **C**’dir.

11. Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Onu aramak istiyor ama çekiniyordu.
B) Sınavı düşünmek bile beni tedirgin ediyor.
C) Yazısını değerlendirmem için bana getirmiş.
D) Görünen köy kılavuz istemez.

Çözüm: “Aramak, düşünmek, değerlendirmem” sözcükleri isim-fiildir. “Görünen” sözcüğü sıfat-fiildir. Doğru yanıt **D**’dir.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağ-fiil ve fiil aynı anda gerçekleşmiştir?

- A) Dün müzik dinleyip dans ettiler.
B) Çalışmasını bitirmeden bir yere gitmez.
C) Yemek yedikten sonra dışarı çıktı.
D) Annesi gelince yaşadıklarını anlatırsın.

Çözüm: “Dün müzik dinleyip dans ettiler.” cümlesinde dinleme ve dans etme aynı anda gerçekleşmektedir. Doğru yanıt **A**’dır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Çalışmasına beni görünce ara verdi.
B) Yüzüme bakmadı, benimle konuşmadı.
C) Israr edince her şeyi itiraf etti.
D) Yapma dedikçe daha çok yapıyor.

Çözüm: “Çalışmasına beni görünce ara verdi.” cümlesinde “çalışmasına, görünce” sözcükleri fiilimsidir. Doğru yanıt **A**’dır.

14. Aşağıdaki altı çizili bağ-fiillerden hangisi farklı bir soruya yanıt vermektedir?

- A) Utanmadan buraya gelmiş.
B) Herkes sınıftan koşarak çıktı.
C) Buluşur buluşmaz konuşmaya başladı.
D) Gözümün içine baka baka yalan söyledi.

Çözüm: Utanmadan buraya gelmiş. (Nasıl gelmiş?)

Herkes sınıftan koşarak çıktı. (Nasıl çıktı?)

Buluşur buluşmaz konuşmaya başladı. (Ne zaman konuşmaya başladı?)

Gözümün içine baka baka yalan söyledi. (Nasıl yalan söyledi?)

Doğru yanıt **C**’dir.

15.

Ne zaman geleceksin?

Çocuk

Anne

Bu konuşmada anne, aşağıdaki yanıtlardan hangisini verirse cümlesinde bağ-fiil kullanmamış olur?

- A) İşim bitince gelirim.
B) Toplantı biter bitmez gelirim.
C) Sen uyumadan gelirim.
D) İki saat sonra gelirim.

Çözüm: “İki saat sonra gelirim.” cümlesinde fiilimsi yoktur. Doğru yanıt **D**’dir.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi cümleye koşul anlamı katmıştır?

- A) Uykusuzluğa dayanamayıp uyuyup kalmış.
B) Ödevini oturarak yaptığını görmedim.
C) Öğretmenine danışmadan bu işi yapma.
D) Geldiğinden beri durmadan konuşuyor.

Çözüm: “Öğretmenine danışmadan bu işi yapma.” cümlesinde “danışmadan” fiilimsisi cümleye koşul anlamı katmıştır. Doğru yanıt **C**’dir.

17. “Buluş” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiildir?

- A) Gideceği yolu kolayca buluşu, ona zaman kazandırdı.
B) Yeni buluşunu, sanki çok önemliymiş gibi sundu.
C) Bu buluşu, herkes tarafından çok beğenildi.
D) Buluş sözcüğü “bulmak” sözcüğünden türemiştir.

Çözüm: “Buluş” sözcüğü “Gideceği yolu kolayca buluşu, ona zaman kazandırdı.” cümlesinde isim-fiildir. Doğru yanıt **A**’dır.

18. “Merdivenlerden inen öğretmen, geçen sene bizim matematik dersimize geliyordu.”

Bu cümlede kaçınıcı sözcük sıfat-fiildir?

- A) 2. B) 3.
C) 4. D) 5.

Çözüm: “İnen” sözcüğü sıfat-fiildir. Doğru yanıt **A**’dır.

19. Aşağıdaki çocuklardan hangisi konuşmasında fiilimsi kullanmamıştır?

- A) Başarılı olmayı istiyorum.

- B) Bunları duymak beni üzdü.

- C) Yemek güzel yapılmıştı.

- D) Konuşmamı bitirince oturdum.

Çözüm: “Olmayı, duymak, konuşmamı” sözcükleri fiilimsidir. “Yemek güzel yapılmıştı.” cümlesindeki “yemek” sözcüğü isimdir. Doğru yanıt **C**’dir.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “vermek” sözcüğü isim-fiil olarak kullanılmıştır?

- A) Hediyesini verince çok sevindi.
- B) Bunları veren çocuğu pek tanımıyorum.
- C) Parayı verip kitabını aldı.
- D) Bunu vermek, benim için kolay değil.

Çözüm: “Bunu vermek, benim için kolay değil.” cümlesinde “vermek” sözcüğü isim-fiildir. Doğru yanıt **D**’dir.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil, bağ-fiil, sıfat-fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) Çalışıp iyi notlar aldıkça kendine güveni de artıyordu.
- B) Büyüdükçe, geçen her anın değerini daha çok anlamaya başlıyorum.
- C) Dinlemeyi bilmeyenin konuşmayı bilmesini beklemek yanlıştır.
- D) Gün geçtikçe hastanın gözleri ışımaya, gülmeye başladı.

Çözüm: “Büyüdükçe, geçen her anın değerini daha çok anlamaya başlıyorum.” cümlesinde “büyüdükçe” bağ-fiil, “geçen” sıfat-fiil, “anlamaya” isim-fiildir. Doğru yanıt **B**’dir.

22.	Bitmez tükenmez dertleri var.	<i>sıfat-fiil</i>
	Onun sıkıntısı bitmez biliyorum.	<i>sıfat-fiil</i>
	İşlerini bitirmiş , bize gelmiş.	<i>sıfat-fiil</i>
	Anlatacakları bitmeden gitti.	<i>sıfat-fiil</i>

Özlem, koyu yazılmış sözcüklerin sıfat fiil olduğunu yazmıştır. Özlem kaçınıcı satırdaki sözcük için doğruyu yazmıştır?

- A) 1. B) 2.
- C) 3. D) 4.

Çözüm: “Bitmez tükenmez dertleri var.” cümlesindeki “bitmez” sözcüğü sıfat-fiildir. Doğru yanıt **A**’dır.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağ-fiil yoktur?

- A) Gelirken ekmek de al.
- B) Yağmur durmuşken gidelim.
- C) Yalnızken kapını kilitlemelisin.
- D) Onlar otururken işlerini bitir.

Çözüm: “-ken” eki “Yalnızken kapını kilitlemelisin.” cümlesinde bağ-fiil değildir. Doğru yanıt **C**’dir.

24. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Zorla güzellik olmaz.
- B) Veren eli herkes öper.
- C) Yel esmeyince çalı kıpırdamaz.
- D) Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.

Çözüm: “Veren eli herkes öper.” cümlesinde “veren” sözcüğü sıfat-fiildir. Doğru yanıt **B**’dir.

25. Bu yörenin çalışkan insanları, saatlerce

I
süren işlerini bitirince fabrikayı kapatıp
II III IV
evlerine gittiler.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II
- C) III D) IV

Çözüm: “Çalışkan” sözcüğü fiilimsi değil, sıfattır. Doğru yanıt **A**’dır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir fiilimsi vardır?

- A) Söylenerek iş yapıyordu.
- B) Eve gelince beni arasın.
- C) Durmadan aynı soruyu soruyordu.
- D) Bize, soran gözlerle bakıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Gülünce gözlerinin içi gülüyor.
- B) Kalın giyin, dışarı çok serin.
- C) Sana güvenmek isterim.
- D) Dışarı çıkmaya niyeti yok.

3.

isim-fiil

- 1 Kızmaya başladı.
- 2 Dinledikçe anlıyordu.

sıfat-fiil

- 3 Damlayan suyu kapattı.
- 4 Seven insan belli olur.

bağ-fiil

- 5 Koşup geldi.
- 6 Çiğnemedi yuttu.

Yukarıdaki kutularda yazılı fiilimsilerden hangisinin yeri yanlıştır?

- A) 2 B) 3
- C) 4 D) 6

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil, isim tamlamasının tamlayanıdır?

- A) Sokağın başına kadar hiç durmadan koştu.
- B) Kitap okumanın zevkine yeni yeni varıyordu.
- C) Gülmesi geçmeden konuşamayacağını anlamıştık.
- D) Sınıfın kapısında dikilip bizi içeri almıyordu.

5. Bilet parasını vermeyen öğrenciler filmi izleyemediler.

Bu cümlede altı çizili sözcüğün türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) isim-fiil B) sıfat-fiil
- C) bağ-fiil D) ek-fiil

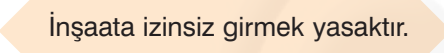
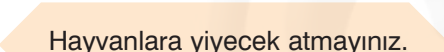
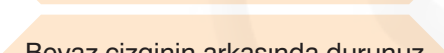
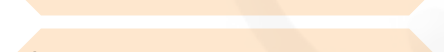
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Geleli daha beş dakika olmadı.
- B) Gün geçtikçe daha da zayıflıyor.
- C) Güzel gözleri hüznle bakıyordu.
- D) Masaya dayanarak ders çalışıyor.

7. Aşağıdaki konuşmaların hangisinde fiilimsinin gereksiz kullanılması anlatım bozukluğuna neden olmuştur?

- A) Okumuş olduğum kitapların hepsi çok güzeldi.
- B) Çalışacak sessiz bir yer arıyorum.
- C) Söylediklerinin hepsine katılmam mümkün değil.
- D) Unutma, her şey olacağına varır.

8. Aşağıdaki uyarı yazılarının hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) İnşaata izinsiz girmek yasaktır.
- B) Hayvanlara yiyecek atmayınız.
- C) Beyaz çizginin arkasında durunuz.
- D) İnmeden önce düğmeye basınız.

9. Bende tarçın sende ıhlamur kokusu
Az mı dolandık başkentin sokaklarında.
Ama işte şölenin kaçınılmaz acısı
Bizim payımıza düştü sonunda.
Bu şiirin kaçınıcı dizesinde fiilimsi vardır?

- A) 1. B) 2.
C) 3. D) 4.

10. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Eğri oturalım, doğru konuşalım.
B) Isıracak köpek, dişini göstermez.
C) Şaşkın misafir ev sahibini ağırlar.
D) Yel esmeyince çalı kıpırdamaz.

11. Aşağıdaki çocuklardan hangisi "okuma" sözcüğünü isim-fiil olarak kullanmıştır?

- A) Mektubumu okuma, o özeldir.
- B) Okuma, benim yazdıklarımı!
- C) Madem gönlün yok, o zaman okuma!
- D) Hızlı okumanın yararlarını görüyorum.

12. Biz ilkokulda okurken

Ayaklarımız yiterdi oyunda

Burnumuz kulağımız yiterdi

Nasıl bulup verirdin

Öğretmenim

Aşağıdakilerden hangisi bu şiirdeki fiilimsilerdir?

- A) okurken - yiterdi
B) okurken - bulup
C) bulup - verirdin
D) yiterdi - yiterdi

13.

Çözölemeyecek hiçbir sorun yoktur.

Bu cümledeki fiilimsi aşağıdaki fiilimsilerin hangisi ile bir grup oluşturur?

- A) Gürültüye aldirmedan çalışıyordu.
- B) Kar yağınca çok sevindik.
- C) Gidip çocuklara bakalım.
- D) Dönölmez akşamın ufkundayız.

14. "Salonda tanıdığı topu topu birkaç kişi vardı." cümlesindeki altı çizili sözcüğün **çesidi** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) sıfat-fiil
- B) bağ-fiil
- C) isim-fiil
- D) ek-fiil

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Sınavlar başlamadan bir yerlere gidelim.
- B) Bizimle tanışmaya arkadaşıyla gelmişti.
- C) Köpekten kaçışını görmeliydin.
- D) Sıklıkmak istemiyorsan bizimle gel.

16. Aşağıdaki isim-fiillerden hangisi isim tamlamasının tamlananıdır?

- A) Bizimle gelmesi için ısrar ettim.
- B) Konuşmanın başını ne yazık ki kaçırdık.
- C) Onun konser vermesi hepimizi sevindirdi.
- D) Çalışması tahmininden daha uzun sürdü.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-mez, -maz" eki, eklendiği sözcüğü fiilimsi yapar?

- A) Erken kalkmaz o hiçbir zaman.
- B) İyileşmez yaralar açtı gönlümde sözleri.
- C) Çıkılmaz artık bu saatte dışarı.
- D) Düşünmez mi hiç, benim ne hissettiğimi?

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kendisinden sonra gelen fiilin nedenini açıklayan bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Üşüttüğünden dışarı çıkmak istemiyor.
- B) Soruları çözemedi; çünkü sınava çalışmaya zamanı olmamıştı.
- C) Cep telefonunu evde unutmuş, bizi arayamamış.
- D) Bilgisayarın karşısına geçiyor, saatlerce oyun oynuyor.

19. "Gidecek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil olmuştur?

- A) Ben de gideceğim o filme.
- B) Gideceğim artık buralardan.
- C) Gidecek yeri olsa durmazdı.
- D) Gidecek yarın sabah İstanbul'dan.

20. 1. haşlanmış

2. pişmiş

3. bayat

4. yenilecek

Yukarıdaki resimde “patates” sözcüğünü niteleyen sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) 1. B) 2.
C) 3. D) 4.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Solmuş yüzünde uykusuzluğun izleri vardı.
B) Geç kalınca herkes merak etmiş onu.
C) Üşümüş ellerini ısıtmaya çalışıyordu.
D) Bilgisayarın ekranında fotoğrafım vardı.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “düşünmek” fiilinden oluşturulmuş bir fiilimsi yoktur?

- A) Bu konuda düşünmeye başladı.
B) Düşünmeden konuşmamalısın.
C) Düşüncelerini benimle paylaşmadı.
D) Düşünen adamla düşünmeyen bir olur mu?

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli.
B) Okullar açılalı yüzünü görmez olduk.
C) Gidip de dönmek, dönüp de görmemek var.
D) Bana küsen çocukla barıştım.

24. Ödevini hazırlayışına bakılırsa ödevden iyi bir not alacak.

Bu cümledeki altı çizili fiilimsi aşağıdaki fiilimsilerden hangisi ile aynı gruptadır?

- A) Çalışmayı seviyor.
B) Çalışarak kazandı.
C) Çalışan kazanır.
D) İsteyince çalışır.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağ-fiil yoktur?

- A) Sen gelmeden işleri bitirmiş oluruz.
B) Bu kitabı çoktan okuyup bitirdim ben.
C) O konuya ben de çalıştım, anlatabilirim.
D) Unutma, insanlar konuşa konuşa anlaşır.